

عربي ٢ (درس ٥) - سنجش

١- ميّز الجملة الوصفية فيما يلي :

- (١) شاهدنا المناظر الجبلية و نحن متعجبون.
(٢) خرج أبناء الأمة يطالبون بحكم القرآن.
(٣) حرّز المجاهدون كلّ أرض اغتصبها الأعداء.
(٤) هاجم المقاتلون العدو و على أفواههم التكبير.

٢- عيّن الصحيح عن «الصالحين» في العبارة الآتية: «إني أحبُّ عباد الله الصالحين» ؟

- (١) حال، و صاحب الحال: «الله»
(٢) مفعول به و منصوب بالياء
(٣) نعت لـ «الله» و مجرور بالياء
(٤) نعت لـ «عباد» و منصوب بالتبعية

٣- كم جملة في العبارة التالية؟: «حقُّ يضرُّ خيرٌ من باطل يسرُّ».

- (١) أربع
(٢) ثلاث
(٣) جملة واحدة
(٤) جملتان

٤- عيّن «النعت» في العبارات التالية:

- أنت تنجح إن كنت ساعياً - أنت تمنعين نفسك عن تقليد ثقافة المستكبرين - ليت الشباب يدوم دائماً - في العلم منافع ينتفع الناس بها.
(١) يدوم دائماً
(٢) إن كنت ساعياً.
(٣) ثقافة المستكبرين.
(٤) ينتفع الناس بها.

٥- عيّن اعراب الجملة الفعلية في العبارة التالية: «هو الكونُ حيٌّ يُحبُّ الحياة»

- (١) حال و منصوب محلاً و صاحب الحال «حيٌّ»
(٢) خبر للمبتدأ «حيٌّ» و مرفوع محلاً
(٣) نعت و مرفوع محلاً بالتبعية من منوعته «حيٌّ»
(٤) جملة فعلية و لإعراب لها

٦- عيّن الخطأ:

- (١) غرفة المدرسة الكبيرة (٢) صَفَّ المدرسة الكبير
(٣) غرفة المدرسة الكبير (٤) صَفَّ المدرسة الكبيرة.

٧- عيّن الخطأ (على حسب قواعد الصفة و الموصوف):

- (١) كن ترى المؤمن في المعاصي الكبير
(٢) الرجال المبدرون كانوا إخوان الشياطين
(٣) إن الله أعدَّ الجنة لعباده الصالحين
(٤) إذا أعدت الأمُّ شعباً مهذباً فهي كمدرسه

٨- عيّن العبارة التي ليس فيها نعتٌ أو صفة:

- (١) تنبع الأمثال من حياة المجتمعات البشرية.
(٢) أعدَّ الله الجنة لعباده الصالحين.
(٣) إنها الحياة الدنيا لعب و لهو.
(٤) المسلمون متحدون أمام الكفر.

٩- عيّن الجملة الوصفية:

- (١) الصّدق ينجينا في الشدائد.
(٢) هذا كتابنا ينطق عليكم بالحقّ.
(٣) أنظر إلى سماء الليل فمن أوجد فيها قمرها؟
(٤) أنصر الحقّ في وقت ترى الناس لا ينصرونه!

۱۰- عین الخطا في الاضافة الى ضمير ياء المتكلم:

(۱) أَخَوَاتِي (۲) أَخَوْتِي (۳) أَخَوَانِي (۴) إِخْوَانِي

۱۱- عین الصحيح للفراغ: «لم أستطع أن أنتظرک وقتاً.....»

(۱) أطول (۲) طويل (۳) أطول (۴) أطولاً

۱۲- عین الأصحّ و الأدقّ في التعريب: «كشاندن ما به وابستگی و اسارت برای دشمنان امکان پذیر نیست!»
(۱) لا يُمكن للأعداء جَرُّنا إلى التَّبعية و الأسر!
(۲) جَرُّ الأعداء لنا لا يستطيع إلى الاسارة و التابعية!
(۳) لا يستطيع العدو أن يُدخلنا في الاستعمار و الاسارة!
(۴) الأعداء لا يُمكن أن يجعلونا في التبعية و الاسارة!

۱۳- عین الصحيح للفراغ: «الأهداف ... كُدّ ... تُشبهه المرتفعة»

(۱) السّامية/ها/ القمم (۲) السّاميات/هم/ القمم (۳) السّامي/هنّ/ قمم (۴) السّاميان/ه/ قمم

۱۴- عین الجملة التي ليس فيها نعت:

(۱) أخذالمعلم ينقل حكايته اللطيفه.
(۲) إنّ العربيّه لغه يتكلم بها مُسلموا العالم.
(۳) كان هذا المجاهد أسوه في الشجاعه و الأخلاق.
(۴) قرأت التلميذة كثيراً من الآيات الشريفه في القرآن.

۱۵- عین الأصحّ و الأدقّ في التّرجمة: «رأيتُ الكتابَ صديقاً مخلصاً يُبعدنا عن الضّلاله و يُرشدنا الى صراطٍ مستقيم»

(۱) كتاب را دوست مخلص يافتم که از گمراهی دورمان می سازد و به راه مستقیم نزدیک می کند.
(۲) کتاب را دوستی با اخلاص يافتم که ما را از گمراهی دور می سازد و به راهی راست ارشادمان می کند.
(۳) کتاب دوستی با اخلاص است که ما را از گمراهی دور می سازد و به راه مستقیم نزدیک می کند.
(۴) من کتاب را دوستی با خلوص دریافتم که مرا از ضلالت دور ساخته و به راهی راست هدایت کرد.

۱۶- عین الصحيح في التشكيل: «بلغت الظبيّه قمه أحد التلال، حينئذ رأّت ظبيّه اخرى هناك»:

(۱) بَلَغَتِ - الظَّبِّيَّةُ - أَحَدِ - التَّلَالِ
(۲) قَمَّةٌ - أَحَدَ - التَّلَالِ - هُنَاكَ
(۳) أَحَدِ - حِينئِذٍ - رَأَتْ - ظَبِيَّهٍ
(۴) الظَّبِّيُّهٗ - قَمَّةً - التَّلَالِ - ظَبِيَّهٗ

۱۷- عین الصفات في العبارة: «يَجِب عَلَيْنَا تَعَلُّمُ لُغَةِ المُسْلِمِينَ المُشْتَرَكَةِ وَهِيَ اللُّغَةُ العَرَبِيَّةُ!»

(۱) المشتركة- العربية
(۲) لغة- المشتركة
(۳) تعلم- المسلمين- العربية
(۴) المسلمين- المشتركة- العربية

۱۸- عین الصحيح للفراغ: «لِإِدْفَاعِ عَنْ الْعَالَمِ!»

(۱) المسلمین- المستضعفی (۲) المسلمین- مستضعفین (۳) المسلمون- مستضعفی (۴) المسلم- مستضعفون

١٩- عَيْن ما ليست فيها جملة وصفية:

- (١) افتخارنا الاثبات من مذهب يسعى في تحقيق أهداف القرآن.
- (٢) الوصول إلى التقدم أمر شاق يستلزم الجهد الكثير.
- (٣) إن شمسنا كالموجودات الحية تضعف تدريجاً ثم تموت
- (٤) و ما محمد إلا رسول قد خلت من قبله الرسل.

٢٠- عَيْن العبارة التي ليس فيها من أنواع النعت:

- (١) الجمال ليس بأثواب تُزَيَّننا
- (٢) كان ملك رقيق القلب و أمواله كثيرة
- (٣) جلست قرب نافذة تغرد الطيور أمامها
- (٤) هذه اللحظة لحظة الانتصار التي نتظرها.

٢١- عَيْن الجملة التي ليس فيها نعت أو صفة:

- (١) إن الأرض لعباده العلماء.
- (٢) رأيت في الغابة صيادي الحيوانات.
- (٣) لصديقي فكرة لا يعجبها أحد.
- (٤) جاء اسم هذا المكان المقدس في الكتب.

٢٢- عَيْن الجملة الوصفية:

- (١) ضرب الله مثلاً كلمة طيبة لشجرة طيبة.
- (٢) و لكم في القصاص حياة يا أولي الألباب!
- (٣) تبارك اسم ربك ذي الجلال و الاكرام!
- (٤) اتقوا يوماً لا تُجزى نفس عن نفس شيئاً.

٢٣- عَيْن الجملة الوصفية:

- (١) الله يرزق النعم على عباده.
- (٢) رأيت المقالة المهمة التي قرأتها من قبل.
- (٣) سمعت آيات أثرت في قلبي.
- (٤) أولئك الطالبات لم يقصرن في أداء الواجبات.

٢٤- عَيْن الصحيح:

- (١) دافع مسلمون العالم عن المظلومون.
- (٢) أفضل الناس من يساعد الآخرين.
- (٣) سافرنا إلى مناطق مختلف من الأرض.
- (٤) يحب المعلم طلابه المجتهدون في الدروس!

٢٥- صحح الأخطاء: «يدافعون المجاهدون في فلسطين عن الوطنهم الاسلامية»

- (١) يدافع - فلسطين - وطنهم - الاسلامي
- (٢) يدافع - فلسطين - وطن
- (٣) المجاهدين - وطن - كم - الاسلامي
- (٤) المجاهدين - وطن - الاسلامي

٢٦- عَيْن الصحيح في النعت:

- (١) أنت طالبة تُحبين أعمال الخير.
- (٢) سمعت آيات قرآنية من المسجد.
- (٣) لغة المسلمين المشترك هي اللغة العربية.
- (٤) هناك كتب نافع في مكتبة مدرستنا.

٢٧- عَيْن الجملة التي ليس فيها نعت:

- (١) إن القناعة كنز لا يفد أبداً.
- (٢) هذه الاشجار جميلة و هي في حديقتنا.
- (٣) نحن لن نترك عقيدتنا الإسلامية.
- (٤) شاهدت الفلاحين المجدين في القرية.

۲۸- عَيْنِ الْأَصْحَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ:

«كُتِبَ الْمَدْرَسَةَ النَّافِعَةَ تُسَاعِدُنَا فِي الْحَصُولِ عَلَى الرَّشَادِ»:

- (۱) کتاب‌های مدرسه‌ی سودمند ما را در حصول راه درست مساعدت می‌کند.
- (۲) کتاب‌های مفید مدرسه ما را در دسترسی به راه صحیح کمک می‌کند.
- (۳) سودمندی کتاب‌های مدرسه ما را برای دسترسی به راه راست هدایت می‌کند.
- (۴) کتاب‌ها در مدرسه مفید است و ما را در دستیابی راه رشد و هدایت کمک می‌کند.

۲۹- عَيْنِ الْأَصْحَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ:

«شَاهَدْتُ فِي سَاحَةِ الْمَدْرَسَةِ تَلْمِيزِينَ سَمِينِينَ يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ الْكَثِيرَ!»:

- (۱) در حیاط مدرسه دو دانش‌آموز فربه را نگاه کردم که غذای زیادی می‌خوردند!
- (۲) دو دانش‌آموز فربه را در حیاط مدرسه مشاهده کردم که در حال غذا خوردن زیاد بودند!
- (۳) دو دانش‌آموز چاق را که در حیاط مدرسه مشغول غذا خوردن بودند دیدم!
- (۴) دو دانش‌آموز فربه‌ی را در حیاط مدرسه دیدم که غذای زیادی می‌خوردند!

۳۰- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْأَعْرَابِ وَالتَّحْلِيلِ الصَّرَافِيِّ:

«رَأَيْتُ قُرُونَ الطَّبِيِّ الْجَمِيلَةَ وَ هِيَ بَرَاقَةٌ»:

- (۱) بَرَاقَةٌ: مشتق و اسم مبالغة من مصدر «برق»- نكرة/ نعت و مرفوع بالتبعية
- (۲) الجميلة: مفرد مؤنث- مشتق و صفة من مصدر «جمال»/ نعت و مجرور بالتبعية
- (۳) رأيت: فعل ماضٍ- للمتکلم وحده- مجرد ثلاثي- مبني/ فعل و فاعله ضمير «ت» البارز
- (۴) الطَّبِيُّ: اسم- مفرد مذکر- مشتق و صفة مشبهة- منقوص/ مضاف اليه و مجرور

۳۱- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) احسن الناس من يعتبر من التجارب.
- (۲) في الساحة شاهدت معلمين المدرسة.
- (۳) سافرت الى المناطق المختلف لمشاهدة الارض.
- (۴) كان صديقي ينظر الى اشجار الغابة الكثير.

۳۲- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) يجب علينا ان ندافع عن مظلومين العالم.
- (۲) الاحسنُ الاعمالُ مساعدةُ الناس.
- (۳) ذهبنا مع والدينا الى مدينة المشهد المقدسة.
- (۴) يحاول معلمو بلدنا لتربية الابناء.

۳۳- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) اشجار بلدنا الاخضر، جميلة جداً.
- (۲) شاهدت في الغابة الحيوانات الجميل.
- (۳) الطالبات قرأن آياتٍ أثرت في القلوب.
- (۴) تكلمت مع والدي حول المشاكل المالية.

۳۴- عَيْنِ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاغِ: «سافرنا الى كربلاء لزيارة الامام (ع)»

- (۱) ثالث
- (۲) الثالث
- (۳) ثلاث
- (۴) الثلاثاء

٣٥- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (١) شَبَّانُ بِلَادِنَا الْمُسْلِمِ جَرِيثُونَ
(٢) فِلَسْطِينَ أَرْضٌ مَقْدَسٌ
(٣) مَقَالَتِي الْعِلْمِيَّ فِي هَذِهِ الْجُمْلَةِ
(٤) هَوْلَاءُ رُوَاةٌ مَشْهُورُونَ

٣٦- «المُعَلِّمُونَ أَصْدِقَاءُ مُخْلِصُونَ، لِهَذَا يُبْعَدُونَا عَنِ الضَّلَالَةِ وَ يَرشِدُونَنَا إِلَى الْحَقِّ!». عَيْنِ السُّؤَالِ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ:

- (١) مَا هُوَ عَمَلُ الْمُعَلِّمِينَ لَنَا؟
(٢) كَيْفَ يُبْعَدُنَا الْمُعَلِّمُونَ عَنِ الضَّلَالَةِ؟
(٣) مَنْ الَّذِي يُرْشِدُنَا إِلَى الْحَقِّ؟
(٤) لِمَ يُبْعَدُنَا الْمُعَلِّمُونَ عَنِ الضَّلَالَةِ؟

٣٧- عَيْنِ الْمَفْعُولِ بِهِ، غَيْرِ الْمَوْصُوفِ:

- (١) تَعَلَّمْتُ لُغَةً حَيَّةً تَتَلَدَّدُ مِنْهَا.
(٢) سَمِعْتُ الطَّلَابَ صَوْتًا يُشْبِهُ صَوْتَ مُعَلِّمِهِمْ!
(٣) سَمِعْنَا نِدَاءً يُنَادِينَا لِلْخَيْرِ فَاسْتَجَبْنَاهُ!
(٤) إِنِّي رَأَيْتُ إِخْوَانَكَ يُجَدِّدُونَ كَثِيرًا.

٣٨- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (١) شَاهَدْتُ الطَّلَابَ النَّاجِحِينَ الْمَدْرَسَةَ.
(٢) تَكَلَّمْتُ مَعَ طَالِبَاتِ نَاجِحَاتِ الْمَدْرَسَةِ.
(٣) تَكَلَّمْتُ مَعَ طَالِبَاتِ الْمَدْرَسَةِ النَّاجِحَاتِ.
(٤) شَاهَدْتُ طُلَّابَ الْمَدْرَسَةِ النَّاجِحُونَ.

٣٩- عَيْنِ الْخَطَأِ:

- (١) فِي مَدْرَسَتِنَا مُعَلِّمُونَ فَضْلَاءٌ.
(٢) سَلَّمْتُ عَلَى مُعَلِّمَتِي مَدْرَسَتِنَا صَبَاحًا.
(٣) هَوْلَاءُ الْمُعَلِّمَاتِ مُجْتَهِدَاتٌ فِي عَمَلِهِنَّ.
(٤) نَحْنُ طَالِبَانِ مُجَدِّدَانِ فِي صَفِّينِ الْمَدْرَسَةِ.

٤٠- عَيْنِ الصَّحِيحِ عَنِ النَّعْتِ:

- (١) شَاهَدْتُ طَالِبًا تَكْتَبُ دُرُوسَهُ الْكَثِيرَةَ فِي الصَّفِّ.
(٢) إِنَّ تَقَدَّمَ الْمُسْلِمِينَ الْعِلْمِيَّ كَانَ بِسَبَبِ تَكْرِيمِ الْإِسْلَامِ لِلْعِلْمِ.
(٣) ابْتَسَمَ الرَّسُولُ أَكْرَمَ (ص) عَلَى وَجْهِ الْإِطْفَالِ.
(٤) سَافَرْنَا إِلَى الْمَنَاطِقِ الْمَخْتَلِفِ فِي غَابَاتِ بِلَادِنَا الْجَمِيلِ.

٤١- عَيْنِ الْخَطَأِ:

- (١) لُغَةُ الْمُسْلِمِينَ الْمَشْتَرِكِينَ هِيَ اللُّغَةُ الْعَرَبِيَّةُ.
(٢) إِضَاعَةُ الْعَمْرِ فِي اللَّهْوِ مِنَ الضَّلَالِ الْكَبِيرِ.
(٣) هُنَاكَ مَنَاطِقٌ جَمِيلَةٌ فِي شَمَالِ إِيرَانَ.
(٤) شَاهَدْتُ طَالِبًا يَمْشِي فِي الطَّرِيقِ.

٤٢- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي «النَّعْتِ»:

- (١) قَرَأْتُ آيَاتٍ مِنَ الْقُرْآنِ أَثَّرَ فِي قَلْبِي.
(٢) نَجَّحَ التَّلَامِيذُ فِي الْمَتْحَانِ بِدَرَجَاتٍ عَالِيَةٍ.
(٣) عَلَيْكَ الْقِيَامُ بِأَعْمَالٍ حَسَنٍ فِي كُلِّ الْأَحْوَالِ.
(٤) إِنَّ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ لُغَةٌ فَصِيحَةٌ.

۴۳- عین الصحیح عن «المضاف والمضاف إليه»:

- (۱) اجتهدت الطالبات المدارس في اكتساب العلم.
- (۲) عليكم إطاعة والديكم و الإحسان إليهما.
- (۳) إن أعمالك العالية تُرشدك إلى سبيل الخير.
- (۴) الأحسن الصديق عندنا هو الذي يسير في طريق الحق.

۴۴- كم صفة أو نعتاً في الجملة: «قال معلّمی الکریم سنسافر معاً إلى مناطق جميلة تجلب القلوب، داخل بلدنا الكبير»

- (۱) أربع (۲) ثلاث (۳) خمس (۴) اثنتان

۴۵- عین النعت جملة:

- (۱) نحن نُحب اخواتنا المجتهدات دائماً.
- (۲) اصبري يا صديقتي حتى اخذ كتابي من المكتبة.
- (۳) ان المال في ايديك و انت تتحدثين عن اموال الاخرين.
- (۴) فتشت عن كتاب مفيد يُرشدنا الى طريق الخير.

۴۶- «أفتش عن صديقي» عین غير المناسب للفراغ:

- (۱) يوقر لي أسباب النجاح و الظفر.
- (۲) ينظر الى الدنيا بتشاؤم و قلق دائماً.
- (۳) يُنبهني لذكر الله في أوقات الغفلة.
- (۴) يُبعدني عن الضلالة و يُقربني الى الرشاد.

۴۷- عین الصحیح في الصفة و الاضافة:

- (۱) تقدّم الطالب في اعداد واجباته الدراسية
- (۲) مسلمون العالم يطلبون الثقافة في السبيل الرشيد
- (۳) لغتنا المشتركة بين المسلمين هو اللغة العربي
- (۴) سلّمت على عباد الله الصالحون في الارض الواسع

۴۸- عین الخطأ:

- (۱) فتش الصياد عن آثار ظبي ذو قرون الجمالية لصيده
- (۲) وحينما رأى الظبي اختفى خلف تل رملي قربه
- (۳) كانت قرون الظبي تحت أضواء القمر و كأنها فضة براقّة!
- (۴) فتأثر الصياد بالمنظر الرائع و انصرف عن الصيد!

۴۹- عین الخطأ:

- (۱) إقرئي القراءة الاحدى عشرة: قرائت يازدهم را بخوان.
- (۲) قد ملئ الجرابان بالأطعمة: دو انبان مملو از غذاها شده است.
- (۳) الدرّس التاسع أسهل من الدرّس العاشر: درس نه آسانتر از درس ده است.
- (۴) أخرج الطيب من رجلي شوكتين كبيرتين: طيب دو خار بزرگ از پايم بيرون آورد.

٥٠- عَيْنِ الصَّحِيحِ عَنِ الْإِضَافَةِ:

- (١) شاهدا ساكنين هذه الجزيرة في الغابة.
(٢) عليك أن تصلح بين إختوك في كل الأحوال.
(٣) اجتهدت معلمات المدارس في التعليم الطالبات.
(٤) إنَّ الصاحب المزرعة طلب المساعدة من الناس

٥١- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (١) أفتش عن صديق أولى منك للرحلة.
(٢) كنت أحاول أن أعتد على نفسي لمرّة آخر.
(٣) دافع اخي كبير عن فتى صغيرة في الشارع.
(٤) وجدت الطالبة الأفضل معتمدة على قدراتها.

٥٢- «أعرف مكاناً طاهراً كان مدرسة الرسول، يسرع إليه الأحبّة الصغار و الكبار». كم نعتاً مفرداً و كم نعتاً جملة في العبارة؟

- (١) أربعة مفردات و جملتان
(٢) مفردان و جملتان
(٣) مفرد واحد و جملة واحدة
(٤) ثلاثة مفردات و جملة واحدة

٥٣- عَيْنِ الْخَطَأِ:

- (١) زُرت قائد الثورة العظيم في بيته الحقيرة!
(٢) زُرت قائد الثورة العظيمة في بيته الحقيرة!
(٣) زُرت قائد الثورة العظيم في داره الحقيرة!
(٤) زُرت قائد الثورة العظيم في بيته الحقيرة!

٥٤- عَيْنِ كَلِمَةِ «أَسْلُوبٍ» لَيْسَتْ مَوْصُوفَةً:

- (١) نجد في القواعد النحوية أسلوباً يرفع الإبهام عن الجمل
(٢) علمني والداي أسلوب الحياة بأنّها لا تفي بأحد
(٣) نعرف أسلوباً نجده في أكثر الآيات القرآنية و هو الأمثال
(٤) استخدم معلمي أسلوباً سبّب أن ندرك الدروس جيّداً

٥٥- عَيْنِ الصَّحِيحِ حَوْلِ الصِّفَةِ وَ الْإِضَافَةِ!

- (١) أيامنا الدراسية من أيام الجميل في حياتنا
(٢) تَلوت آياتٍ من القرآنِ أثر في قلبي
(٣) شاهدت في الطريق المزرعة فلاحين القرية
(٤) كادت الشمس تحرق أبدان الناس

٥٦- عَيْنِ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاغِ: «الطُّلاب ... يَسْعَوْنَ لِلْوَصُولِ إِلَى الدَّرَجَاتِ...»

- (١) المجدّون / العالي (٢) مجتهدون / عالية (٣) المجتهدين / العالي (٤) المجتهدون / العالية

٥٧- «قرآن را بخوان زیرا بیان کننده ی قانون زندگی روزانه ی ما می باشد!» اقرأ القرآن فأنه فأنه.....

- (١) مبين لدستور حياتنا اليومية!
(٢) ينير قانوناً لحياتنا يوميتنا!
(٣) يبين دستوراً لحياتنا يوميتنا!
(٤) ينير قانوناً لحياتنا اليومية!

٥٨- «قرأنا اليوم الدرس و القراءة» عَيْنِ الْخَطَأِ لِلْفَرَاغِ:

- (١) الخامس / الثالثة (٢) الثاني / الحادية عشرة (٣) الثامن / الثانية عشرة (٤) الأول / الثاني

۵۹- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) حضر معلّمونا المجدّون في الصّف
(۲) جلسنا على كراسي الصّفّ النظيفة
(۳) دخلت معلّمات المجدّاتنا في الصّف
(۴) دخلنا في صفوف المدرسة الوسيعة

۶۰- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) هنّ طالبات العلم و أنتم طالبون المال!
(۲) لي صديقتان عاقلتان باحثتان
(۳) قال أبوای لأخي: لا تعاشر من لا تعرفه!
(۴) أنتما طالبا العلم و هما طالبتا المال!

۶۱- عَيْنُ النَّعْتِ جَمَلَةٌ:

- (۱) ما رأيت بين الناس من يُشبهه في الخلق.
(۲) هؤلاء الطلاب ممتازون في المدرسة.
(۳) علينا أن نتحمّل مشاكل الحياة و كدحها.
(۴) هؤلاء رجال قضوا نحبهم.

۶۲- «الأفضل لنا أن نواجه الحقائق المرّة في الحياة و لا نحزن من المصاعب!»:

- (۱) بهترین برای ما این است که با واقعیات دشوار زندگی مواجه شویم و از مصیبت‌ها نترسیم!
(۲) برای ما رویایی با حقیقت‌هایی تلخ در حیات و عدم ناراحتی از مشکلات بهتر است!
(۳) بهترین چیز برای ما مواجهه با حقایق دشوار در زندگی است و نباید از دشواری‌ها برنجیم!
(۴) برای ما بهتر است که با حقایق تلخ در زندگی روبرو شویم و از سختی‌ها اندوهگین نشویم!

۶۳- عَيْنُ الْجَمَلَةِ الْوَصْفِيَّةِ:

- (۱) جلست الأسرة حول المائدة لتتناول طعام العشاء.
(۲) سمع المسلمون نداء النبيّ يدعوهم إلى الصدق.
(۳) ذهب الكلب إلى بئر يلهث من العطش.
(۴) إنّه تلميذ لم يشاهد في البداية تقدّمًا في دروسه!

۶۴- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ النَّعْتُ:

- (۱) رأيت هناك قلادة أجمل من غيرها.
(۲) ترى الأضواء الملوّنة في الشوارع.
(۳) جلستُ قرب شجرة ثم تلوّت رسالةً.
(۴) هجم الجنودُ على العدو و لهم عرق ينبض.

۶۵- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي النَّعْتِ وَ الْإِضَافَةِ:

- (۱) أنتما نموذجان صقّكما في الدراسة!
(۲) أحتاج إلى جرأة أكثر منك في هذا اليوم!
(۳) تستعمل كلمات العربية كثيرة في أدبنا!
(۴) أولاد بلادنا الساعون يتعدون عن الكسل!

۶۶- عَيْنُ مَا لَيْسَتْ فِيهِ الْجَمَلَةُ الْوَصْفِيَّةِ:

- (۱) في الغرفة مكتبة كتبتها قيمة.
(۲) لي معلّم يعلمني دروس الحياة.
(۳) إنّه مكتشفٌ أحدث انقلاباً في علم الطّب.
(۴) جاء أصدقائي يبشرونني بالفوز في المباراة!

۶۷- «ذهب صديقي إلى المكتبة ولكنه ما وجد كُتُباً يطلبها». عيّن الخطأ في الصيغ المختلفة:

- (۱) ذهب صديقاتي و لكنّهما ما وجدا يطلبونها.
- (۲) ذهب صديقتاي و لكنّهما ما وجدتا تطلبانها.
- (۳) ذهبت صديقاتي و لكنّهن ما وجدن يطلبنّها.
- (۱) ذهب أصدقائي و لكنّهم ما وجدوا يطلبونها.

۶۸- إنّ الأفضل لكلّ منّا أن نواجه حقائق الحياة المرّة دون تشاؤم و قلق.

- (۱) قطعاً روياروئی با حقایق زندگی تلخ بدور از بدبینی و اضطراب برای ما بهتر است.
- (۲) برای همه‌ی ما بهتر است با حقایق زندگی تلخ بدور از بدبینی و نگرانی رودررو شویم.
- (۳) برای هر یک از ما بهتر است که با حقایق تلخ زندگی بدون بدبینی و نگرانی مواجه شویم.
- (۴) مسلماً برای ما مواجه شدن با حقیقت‌های تلخ زندگی بدون بدبینی و پریشانی خوب است.

۶۹- ظهرت قرونٌ الطّبي الجميلة كالفضّة البرّاقة.

- (۱) الطّبي: مفرد مذکر - معرّف بأل - معرب - منقوص - ممنوع من الصرف / مضاف إليه و مجرور
- (۲) قرون: اسم - جمع تکسیر (مفرد: قرن، مذکر) - نكرة - معرب - منصرف / فاعل و مرفوع بالواو
- (۳) البرّاقة: مفرد مؤنث - مشتق و اسم مبالغة (مصدره: برق) - معرّف بأل - معرب / مضاف إليه و مجرور
- (۴) الجميلة: مشتق و صفة مشبهة (مصدره: جمال) - معرّف بأل - نعت و مرفوع بالتبعية للمنعوت «قرون»

۷۰- عيّن العبارة التي ليس فيها نعت:

- (۱) هؤلاء طالبات لن يُهمَلن في أداء واجباتهنّ
- (۲) معلمونا في المدارس يجتهدون في تعليمنا الصحيح
- (۳) ذهبت إلى أخي لأتحدّث معه حول مشاكلتي الدرسيّة
- (۴) أنت ساعدتنا في الصيد لأنّك خبير بمسالك الغابة

۷۱- عيّن الجملة الوصفية:

- (۱) نحن وصلنا إلى مدرستنا الكبيرة بعد سير طويل.
- (۲) شاهدت المصاعب التي تحمّلتها أمي في حياتها.
- (۳) قرأت آيات قرآنية أثرت في قلبي.
- (۴) كانت الطالبات يجتهدن في سبيل إكتساب العلم.

۷۲- تلوّت في شهر رمضان آيات كثيرة من القرآن أثرت في فؤادي.

- (۱) من آيات بسیار از قرآن را که در دلم تأثیر می‌گذاشت در ماه رمضان قرائت کرده‌ام.
- (۲) آيات بسیاری از قرآن را که در قلبم تأثیر گذاشته در ماه رمضان تلاوت کردم.
- (۳) در ماه رمضان آيات بسیار از قرآن را تلاوت کردم که در قلبم اثر کرده بود.
- (۴) آیاتی فراوان از قرآن را در ماه رمضان خواندم و بر دلم تأثیر گذاشت.

۷۳- في جامعتنا طالبات ملتزمات يدافعن عن فضائلنا الأخلاقية.

- ۱) در دانشکده‌های ما طالبان علم متعهد وجود دارند که از فضیلت‌های اخلاق ما دفاع می‌کنند.
- ۲) در دانشگاه‌های ما دانشجویان متعهدی هستند که از فضایل اخلاقی ما دفاع می‌کنند.
- ۳) در جامعه‌ی ما دانش‌آموزان پای‌بند از فضایل نیک اخلاقی ما دفاع می‌کنند.
- ۴) در جوامع ما دانش‌آموزی پای‌بند به فضایل اخلاق مدافع ما هستند.

۷۴- عین الجملة الوصفية:

- ۱) المجاهد يحارب في سبيل الله و يأخذ أجره من الله
- ۲) شاهدت صديقي هو حاضر في المدرسة دائماً
- ۳) إنَّ الكتب خير صديق يرشدنا نحو الحقائق
- ۴) يجب عليك أن تحفظن شجرة الثرة بالتعلم

۷۵- عین النعت لیس جملة:

- ۱) إشتريت كُتُباً و مجلات مفيدة لأطالعتها في العطلة
- ۲) أستاذي عالم يعمل في مجال العلم كثيرا
- ۳) أرسلت لأمي هدية ليس في الأرض أفضل منها
- ۴) قال أبوه: ولدي! لا تعاشر صديقاً خلقه سيئاً

۷۶- عین الجملة الوصفية:

- ۱) سهر الليالي يسبب كسب المعالي.
- ۲) تركتهم يطالعون في دروسهم و خرجت.
- ۳) إنها مهندسة تبني البيوت المحكمة.
- ۴) إني أشرب الشاي بارداً في هذه الأيام.

۷۷- عین الوصف جملة:

- ۱) شرع الطالب يتقدم في الدروس بفضل تعبه.
- ۲) الإنسان المؤمن يحب أعمال الخير و يعمل بها.
- ۳) أفضل الناس من هو عاقل لأنه يستفيد من عقله.
- ۴) في مدرستنا أشجار تسقط أوراقها على الأرض.

۷۸- عین الاصح و الأدق في الجواب للترجمة:

«وصل الطبيب إلى هذه النتيجة أنّ تناول العسل ضروريّ لعلاج مَرَضِيّ الصَّعْب!»:

- ۱) طيب معالج به نتیجه‌ی ضرورت خوردن عسل برای درمان بیماری مشکل من دست یافت!
- ۲) پزشک برای معالجه‌ی بیماری سخت من به این نتیجه رسید که خوردن عسل ضروری است!
- ۳) پزشک در معالجه‌ی بیماری‌های سخت من به این نتیجه رسید که خوردن عسل برای بیماران ضرورت دارد!
- ۴) طیب برای درمان بیماری مشکل من به این نتیجه دست یافت که خوردن عسل برای ما ضرورت دارد!

۷۹- عَيْنِ الْأَصْحَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ:

«هَذَا نِ الْإِخْوَانِ الْكَبِيرَانِ تَفْسَحًا فِي مَكَانِهِمَا لِأَخْتِهِمَا الصَّغِيرَةِ ثُمَّ لَعِبُوا مَعًا!»:

- (۱) این برادران بزرگ کنار خودشان جایی باز کردند تا با خواهر کوچکشان بازی کنند.
- (۲) اینان، برادران بزرگی هستند که نزد خواهر کوچک خود جا باز کرده و به بازی پرداختند.
- (۳) این دو برادر بزرگ نزد خود برای خواهر کوچکشان جا باز کردند و سپس با هم بازی کردند.
- (۴) اینها دو برادر بزرگ هستند، که برای خواهرشان جای کوچکی باز کرده تا با هم بازی کنند.

۸۰- عَيْنِ الْأَصْحَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّعْرِيبِ:

«ای انسان، نفس خویش را با زیبایی چراغ‌های اعمال نیک زینت کن!»: أَيُّهَا الْإِنْسَانُ!

- (۱) تَزِينُوا أَنْفُسَكُمْ بِجَمَالِ مَصَابِيحِ الْحَسَنَاتِ!
- (۲) زَيِّنِي نَفْسَكَ بِمَصَابِيحِ الْحَسَنَةِ الْجَمِيلَةِ!
- (۳) تَزِينْ نَفْسَكَ بِالْمَصَابِيحِ الْحَسَنَةِ الْجَمِيلَةِ!
- (۴) زَيِّنْ نَفْسَكَ بِجَمَالِ مَصَابِيحِ الْحَسَنَاتِ!

۸۱- عَيْنِ الْخَطَا:

- (۱) لِأَشْعَةِ الْقَمَرِ الْفُضِيَّةِ مَنْظَرِ جَمِيلٍ!
- (۲) كَيْفَ يَقْتُلُ الْإِنْسَانُ ظَبِي الْغَابَاتِ الْجَمِيلِ!
- (۳) كَلِمَاتِ الْحَقِّ الْمَرَّةَ أَفْضَلَ مِنْ حَلَاوَةِ الْبَاطِلِ!
- (۴) نَظَرْتُ مَدَّةً إِلَى قَمَرِ الْجَمِيلِ السَّمَاءِ بِاعْجَابٍ!

۸۲- عَيْنِ الْأَصْحَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ:

«أَيُّهَا الطَّلَابُ، عَلَيْكُمْ الْقِيَامُ بِوَجِبَاتِكُمُ الدَّرَاسِيَّةَ الَّتِي طَلَبْتُمْ مِنْكُمْ طَوْلَ السَّنَةِ!»: أَيُّ دَانِشْ أَمُوزَانِ

- (۱) شما باید به انجام تکالیف درسی که در طول سال خواسته بودیم، پردازید!
- (۲) بر شماست انجام دادن تکالیف درسی‌تان که در طول سال از شما خواسته شده!
- (۳) شما باید به وظایف درسی‌تان که در طول سال از شما خواسته‌ایم می‌پرداختید!
- (۴) بر شما واجب است که وظایف درسی خواسته شده در طول سال تحصیلی را انجام دهید!

۸۳- عَيْنِ الْأَصْحَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ:

«مَنْ يَنْظُرُ إِلَى الدُّنْيَا بِتَشَاوُؤٍ عَاشَ قَلْقًا وَحَزِينًا دَائِمًا!»:

- (۱) کسی که دنیا را بد می‌بیند برای همه وقت نگران و غمگین بسر برده است!
- (۲) هرکس به دنیا با بدبینی بنگرد همیشه مضطرب و اندوهگین زندگی می‌کند!
- (۳) هرکس بدبینانه به دنیا نظر کرده است همیشه با اضطراب و غم زیسته است!
- (۴) کسی که با نگاه بدبینی به دنیا می‌نگرد زندگی را با نگرانی و غم ادامه می‌دهد!

۸۴- عَيْنِ الْأَصْحَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّعْرِيبِ:

«بَا كَسَى كِه دُوسْتِي تُو رَا بَرَاي رَسِيدِن بَه مَقَامِهَاي دُنْيُوي مِي خَوَاهِد، مَعَاشَرْت مَكْن!»:

- (۱) لِاتَصَاحِبِ الَّذِي يَطْلُبُ الصَّدَاقَةَ لِلْوُصُولِ إِلَى الْمَنْصَبِ الدُّنْيُوي!
- (۲) لِاتَعَاشَرَ مِنْ يُرِيدُ صَدَاقَتَكَ لِلْوُصُولِ إِلَى الْمَنَاصِبِ الدُّنْيُوي!
- (۳) لِايَجِبُ أَنْ تَعَاشَرَ مِنْ طَلَبِ صَدِيقَتِكَ لِلْوُصُولِ إِلَى الْمَنْصَبِ الدُّنْيُوي!
- (۴) يَحِبُّ عَلَيْكَ أَنْ لَا تَعَاشَرَ الَّذِي أَرَادَ صَدَقَتَكَ لِلْوُصُولِ إِلَى مَنَاصِبِ الدُّنْيُويَّةِ!

۸۵- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) باید تمام کوشش خود را صرف تحصیل کنیم!: یحب علينا أن نبذل كلَّ جهدنا في الدراسة!
- (۲) لازم است که دوست خود را در سختی‌ها بشناسی!: يلزم عليك أن تعرفي صديقتك عند الشدائد!
- (۳) برهر انسانی است که از هویت دینی خویش دفاع کند!: على كلِّ انسان أن يدافع عن هويته الدينية!
- (۴) برماست که برای رسیدن به هدف از بدبینی دوری کنیم!: علينا أن يهجرنا التشاؤم للوصول الى هدف!

۸۶- عَيْنُ النَعْتِ جَمَلَةً:

- (۱) هلك من ليس له حكيم يُرشدُهُ!
- (۲) لا خير في ودِّ الانسان المتلون!
- (۳) ذهبَت الطالبة فرحة الى المدرسة!
- (۴) هذا هو الظبي الذي فتشت عنه طول النهار!

۸۷- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْاِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

- «الكتابُ يُبعِدُنَا عن الضَّلَالِ و يُقَرِّبُنَا الى الرِّشَادِ.»:
- (۱) الضلال: اسم - مفرد مذكر - جامد - معرف بال - معرب - منصرف / مجرور بحرف الجر، عن الضلال: جار و مجرور
 - (۲) يقرب: فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب تفعل - متعدِّ - مبني للمعلوم / فعل مرفوع و فاعله ضمير «هو» المستتر
 - (۳) الكتاب: مفرد مذكر - مشتق و صفة مشبهة - معرف بال - معرب - منصرف / مبتدا و مرفوع، و الجملة اسمية
 - (۴) يبعد: مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي من باب تفعيل - صحيح - لازم / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر

۸۸- «الرَّاحِمُونَ يَرْحَمُهُمُ الرَّحْمَانُ!». عَيْنُ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ لِمَفْهُومِ الْعِبَارَةِ:

- (۱) علينا أن نساعد المستضعفين و المظلومين في العالم!
- (۲) يسبق بعض المؤمنين على بعضهم في أعمال الخير!
- (۳) من وظائف المؤمن أن يساعد الآخرين في مشكلاتهم!
- (۴) ان الله يرزق من يشاء بغير حساب و هو القادر!

۸۹- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ نَعْتٌ:

- (۱) حضرت في حفلة ما شاهدت مثلها من قبل!
- (۲) الامام دعا شعب إيران الى القيم الانسانية!
- (۳) يوفر الكمبيوتر المعلومات الكثيرة التي يريدها الانسان!
- (۴) يعمل المؤمنون الحسنات و هم يهربون من السيئات!

۹۰- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ نَعْتٌ:

- (۱) يندفع الجندي الى الثغور مطيعاً!
- (۲) الصيادون كانوا يصيدون أسماكاً كثيرة!
- (۳) قرأت كتاباً ما رأيت مثله في عمري!
- (۴) اجتنبوا علماً يضرب الانسان و لا ينفعه!

۹۱- عَيْنُ الْعَدَدِ نَعْتًا:

- (۱) أمي أوّل من علّمني قراءة القرآن الكريم!
- (۲) كادت أختي الصغيرة تسقط من السلم السادس!
- (۳) إنّ لمدرستنا الكبيرة ثلاث قاعات واسعة!
- (۴) في مكتبة أخي أكثر من اثني عشر كتاباً خطياً!

٩٢- عَيْن ما ليس فيه جملة وصفية:

- (١) خلق الله تعالى الدنيا أرضاً قد ملئت بالنعم للإنسان!
- (٢) هناك شارع قد غرست في جانبيه أشجار باسقة كثيرة!
- (٣) أيها المؤمن؛ اقرأ من القرآن الكريم ما تيسر لك!
- (٤) الصحة و الأمان كنزان لا يُكتسبان بسهولة و دون تعب!

٩٣- عَيْن الأصح و لأدق في التعريب.

«راه رفتن آرام آهو در زیر نور نقره‌ای ماه، انسان را شاد می‌کند!»: إن مشي الطبي ...

- (١) بهدوء تحت أنوار القمر يرفع سرور الإنسان!
- (٢) الهادي تحت أشعة القمر الفضية يسر الإنسان!
- (٣) الهادئة تحت نور الفضى للقمر يجعل الإنسان مسروراً!
- (٤) بهدوء تحت القمر و أشعته الفضية تجعل للإنسان سروراً!

٩٤- عَيْن العبارة التي ماجاء فيها الوصف:

- (١) يغمره القلق و الحزن لأنه لم يقدر أن يزور صديقه!
- (٢) شاهدت في الشارع سيارة كانت تتحرك بسرعة!
- (٣) درست المعلمة موضوعاً جديداً ماسمعتها التلميذات حتى الآن!
- (٤) سيجيء يوم للعالمين تملأ الأرض بالعدل بعد جور الظالمين!

٩٥- عَيْن الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي.

«ألا تحبُّ إخوانك المجذّين؟»:

- (١) إخوان: اسم - مثنى مذكر - جامد - معرّف بأل - معرب - منصرف / مفعول به و منصوب
- (٢) ك: ضمير متصل للنصب أو للجرّ - للمخاطبة - معرفة - مبني على الفتح / مضاف إليه و مجرور محلاً
- (٣) المُجذّين: جمع سالم للمذكر - مشتق و اسم فاعل - معرّف بأل - معرب / نعت و منصوب بالتبعية للمنعوت «إخوان»
- (٤) تحبّ: مضارع - للغائبة - مجرد ثلاثي - متعدّ - معرب / فعل مرفوع و فاعله ضمير «أنت» المستتر و الجملة فعلية

٩٦- عَيْن الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي.

«قليل من الناس يعيشون في الدنيا في تشاؤم!»:

- (١) يعيشون: مجرد ثلاثي - لازم - معرب / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب، و فاعله ضمير الواو البارز
- (٢) تشاؤم: مفرد مذكر - مشتق و صفة مشبهة - نكرة - معرب - ممنوع من الصرف / مجرور به حرف «في»
- (٣) قليل: اسم - مفرد مذكر - مشتق و صفة مشبهة - معرّف بالاضافة - معرب / مبتدأ و مرفوع، و الجملة اسمية
- (٤) الدنيا: مفرد مؤنث - جامد - معرب - مقصور / مجرور محلاً بحرف الجر. في الدنيا: جار و مجرور

٩٧- عَيْنِ الخِطَا (عن المضاف و المضاف إليه):

- (١) هَذَا الْبَدْوِيَانِ وَجَدَا فِي طَرِيقَهُمَا بئْرًا سَمِعَا مِنْهَا صَوْتًا ... النَّجْدَةُ النَّجْدَةُ!
- (٢) الْأَجْمَلُ الْحَيَوَانَاتِ فِي رَأْيِي ظَبِي يَسْكُنُ فِي إِحْدَى الْجُزْرِ الْاِسْتَوَائِيَّةِ!
- (٣) الْجَوْ الْحَارَّ جَفَّفَ وَرَدَّةَ الْمَزْهَرِيَّةَ الَّتِي اشْتَرَاهَا لِي وَالَّذِي مِنَ السُّوقِ!
- (٤) صِيَادُو الْبَحَارِ لَا يَذْهَبُونَ عَادَةً إِلَى قَرَبِ الْبَحْرِ إِذَا كَانَ هَائِجًا!

٩٨- عَيْنِ الْعِبَارَةِ الَّتِي لَيْسَ فِيهَا نَعْتٌ:

- (١) لَعَلَّنِي أَشَاهِدُ مَرَّةً أُخْرَى حَكِيمًا يُمَكِّنُ أَنْ أَعْلَمَ مِنْهُ أَشْيَاءَ عَدِيدَةً!
- (٢) قَرَأْتُ كِتَابًا فِيهِ مَشَاهِدٌ عَنِ حَيَاةِ الْعِظَمَاءِ وَ أَسْرَارِ نَجَاحِهِمْ!
- (٣) بَقِيْتُ لِمُدَّةِ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي غَابَةِ وَ كَانَتْ أَشْجَارُهَا جَمِيلَةً!
- (٤) إِنَّ أَشْجَارَنَا الْمُخَضَّرَةَ وَ الرَّائِعَةَ تَسَاعِدُ عَلَيَّ تَنْقِيَةَ الْجَوِّ!

٩٩- عَيْنِ الْجُمْلَةِ الْوَصْفِيَّةِ:

- (١) أَتَكَلَّمُ مَعَ أَسْتَاذِي دَائِمًا وَ هُوَ يَرشُدُنِي فِي الْحَيَاةِ.
- (٢) أَهْلُ الْكِتَابِ هُمُ الَّذِينَ آمَنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ بِوَسْطَةِ أَنْبِيَائِهِ.
- (٣) ذَهَبْتُ إِلَى الْمَكْتَبَةِ لِأَشْتَرِيَ كِتَابًا عِلْمِيَّةً وَ قَدْ كَانَتْ فِيهَا أَنْوَاعُ الْكُتُبِ.
- (٤) لِبِلَادِ إِيْرَانِ غَابَاتٌ وَاسِعَةٌ كَثِيرَةٌ فِيهَا أَنْوَاعُ الْحَيَوَانَاتِ وَ الْأَشْجَارِ.

١٠٠- عَيْنِ الْأَصْحَ وَ الْأَدَقِّ فِي التَّعْرِيْبِ.

«إِنْسَانٌ قَانِعٌ أَزْ كُنْجِي بِهِرِهِ مَيَّ بَرْدَكَه تَمَامٌ شَدْنِي نَيْسَتْ!»:

- (١) إِنَّ الْإِنْسَانَ الْقَانِعَ يَنْتَفِعُ مِنْ كَنْزٍ لَا يَنْفَدُ!
- (٢) الْإِنْسَانُ الْقَانِعُ هُوَ الَّذِي يَسْتَفِيدُ مِنْ كَنْزٍ لَا يَزُولُ!
- (٣) إِنَّ الْإِنْسَانَ الْقَانِعَ حِينَ يَنْتَفِعُ مِنَ الْكَنْزِ الَّذِي لَا يَنْفَدُ!
- (٤) يَنْتَفِعُ الْإِنْسَانُ الْقَانِعُ مِنَ الْكَنْزِ الَّذِي لَا يَزُولُ!

١٠١- عَيْنِ الصَّحِيْحِ فِي التَّشْكِيلِ.

«الْعَمَلُ الْأَفْضَلُ لِكُلِّ إِنْسَانٍ هُوَ مُوَاجَهَةُ الْحَقَائِقِ الْمَرَّةَ بِالتَّفَاوُلِ!»:

- (١) الْعَمَلُ - الْأَفْضَلُ - لِكُلِّ - إِنْسَانٍ
- (٢) لِكُلِّ - مُوَاجَهَةٌ - الْحَقَائِقِ - بِالتَّفَاوُلِ
- (٣) مُوَاجَهَةٌ - الْحَقَائِقِ - الْمَرَّةَ - تَفَاوُلِ
- (٤) الْأَفْضَلُ - إِنْسَانٍ - مُوَاجَهَةٌ - الْمَرَّةَ

١٠٢- «مَوْظَفُو الدَّائِرَةِ يَقُومُونَ بِالْأَعْمَالِ الْعَدِيدَةِ!». عَيْنِ الْأَصْحِ لِلْفَرَاغِ:

- (١) نَشِيطِينَ
- (٢) نَشِيطُونَ
- (٣) النَشِيطُونَ
- (٤) النَشِيطِينَ

۱۰۳- عین الأصحّ والأدقّ فی التعرّیب.

«از میان سخنان مختصر و مفید دوستم پی به راز پیچیده‌ی او بردم!»:

(۱) بین کلام صدیقی و جیزه کنت قد فطنت لسره الغامض!

(۲) من بین أقوال الصدیق و جیزه کنت قد فطنت لسره الغامض!

(۳) من خلال کلمات صدیقی الوجیزه فطنت لسره الغامض!

(۴) خلال الأقوال الوجیزه لصدیقی أفطن لسرها الغامض!

۱۰۴- عین الصحیح فی الإعراب والتحلیل الصرفی.

«بعد محاولة كثيرة وجد بئراً فشرب منها ماء صافياً»:

(۱) بعد: اسم - معرف بالإضافة - معرب - منصرف / مبتدا و مرفوع والجملة اسمية

(۲) كثيرة: مفرد مذكر - جامد - نكرة - معرب - ممنوع من الصرف / نعت و مجرور بالتبعية

(۳) محاولة: مفرد مؤنث - جامد و مصدر (من باب مفاعلة) - نكرة - معرب / مضاف اليه و مجرور

(۴) ماء: اسم - مفرد مذكر - مشتق و صفة مشبهة - معرف بالإضافة - معرب - ممدود / مفعول به و منصوب

پاسخ:

- ۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح سوال است. به دو نکته زیر توجه کنید:
- (۱) جمله وصفیه بعد از یک اسم نکره می‌آید و آن را توصیف می‌کند. در ابتدای جمله وصفیه «واو» نمی‌آید.
- (۲) جمله حالیه بعد از یک اسم معرفه می‌آید و حالت آن را بیان می‌کند. معمولاً در ابتدای جمله حالیه «واو» می‌آید. در گزینه‌های ۱ و ۴ که از «واو» (حالیه) استفاده شده، جمله وصفیه وجود ندارد.
- در گزینه ۲، جمله «یطالبون بحکم القرآن» بعد از «ابناء الامة» که معرفه است آمده، پس جمله حالیه است.
- در گزینه ۳، جمله «اغتصبها الاعداء» بعد از اسم نکره «ارض» آمده و آن را توصیف کرده است، پس جمله وصفیه است.
- ۲- توضیح: نعت یا صفت کلمه‌ای است که به توصیف کلمه دیگر پرداخته و در ضمن آن در چهار چیز از آن تبعیت می‌کند: ۱- جنس ۲- عدد ۳- اعراب ۴- معرفه و نکره بودن
- در اینجا «الصالحین» در این چهار مورد از کلمه «عباد» تبعیت کرده است و در عین حال به توصیف آن نیز پرداخته است بنابراین صفت آن می‌باشد. در نتیجه:
- ۱- هر دو مذکر می‌باشند. ۲- هر دو جمع هستند.
- ۳- «عباد» منصوب به فتحه و «الصالحین» منصوب به «یاء» در «ین» جمع مذکر است.
- ۴- «عباد» معرفه به اضافه و «الصالحین» معرفه به «ال» است. عباد اسمی است که هم صفت دارد و هم مضاف الیه که در اسلوب عربی مضاف الیه بر صفت مقدم می‌شود. بنابراین گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
- ۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کل جمله‌ی داده شده یک جمله اسمیه می‌باشد که «حَقُّ» مبتدا و «خیرٌ» خبر آن است. و در داخل این جمله‌ی اسمیه دو جمله‌ی فعلیه‌ی «یَضُرُّ» و «یَسْرُّ» وجود دارد که به ترتیب جمله‌ی وصفیه برای «حَقُّ و باطل» می‌باشند. ترجمه‌ی عبارت به این ترتیب است: «حَقُّی که ضرر برساند بهتر از باطلی است که شادمان می‌سازد.»
- ۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در عبارت چهارم، جمله فعلیه‌ی «یَتَنَفَعُ النَّاسُ بِهَا» توصیفی است برای اسم نکره‌ی «منافع»، بنابراین نعت از نوع جمله‌ی وصفیه است.
- در سایر عبارات:
- «ساعياً»، خبر فعل ناقصه - «تقلید ثقافت المستکبرین»، ترکیب اضافی - «یدوم» خبر حرف «کِیْت»
- ۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در این عبارت «یحَبُّ الحَیَاةَ» جمله‌ی فعلیه‌ای است که به توصیف اسم نکره «حَیٌّ» پرداخته است. بنابراین صفت آن محسوب می‌شود. اعراب جملات محلی است.
- ۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در تمامی گزینه‌ی تبعیت صفت از موصوف رعایت شده است.
- «الکبیره» در گزینه‌ی (۴) صفت برای «المدرسة» می‌باشد.
- در گزینه‌ی (۳) «الکبیر» بی‌دلیل مذکر آورده شده است و نمی‌تواند برای اسم‌های قبلی خود صفت باشد.
- ۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱ موصوف (المعاصی) جمع غیر عاقل است، لذا برای آن صفت مفرد مؤنث آورده می‌شود. یعنی «المعاصی الکبیره» صحیح است.

- ۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «البشریة» در گزینه ی ۱، «الصالحین» در گزینه ی ۲ و «الدنیا» در گزینه ی ۳ صفت محسوب می شوند. در گزینه ی ۴ «متحدون»، خبر و «الكُفْر» مضاف الیه است.
- ۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. جمله ی وصفیه، عبارت توصیفی است که برای یک اسم نکره آورده می شود. «تری الناس لاینصرونه» جمله ی وصفیه است برای اسم نکره ی «وقت» و محلاً مجرور به تبعیت از آن.
- ۱۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «أخوان» در گزینه ی ۳ یک اسم مثنی است که در آن حرف «ن» به علت مضاف واقع شدن باید حذف شود یعنی «أخوای» درست می باشد.
- ۱۱- گزینه ی ۱ پاسخ صحیح است. کلمه ی مورد نظر صفت است برای اسم منصوب «وقتاً»، لذا باید منصوب باشد. و موردی که باید مدنظر داشت آنست که «أطول» غیر منصرف است و نمی تواند تنوین بگیرد، پس «أطول» صحیح است.
- ۱۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گزینه ۳: (دشمن نمی تواند ما را به استعمار و اسارت داخل کند).
گزینه ۴: (ممکن نیست دشمنان ما را در وابستگی و اسارت قرار دهند).
- ۱۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. السامیه (برای مطابقت با «الاهداف» که جمع غیرعافل است) ها (برای مطابقت با «الاهداف» ((المفعول و منصوب))
- ۱۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
در گزینه ۱: «الطیفة» صفت برای «حکایت» است.
در گزینه ۳: «الشریفه» صفت است برای «الآیات»
در گزینه ۲: جمله «یتکلّم بها مُسلمو العالم» صفت است. برای اسم نکره «لُغَة».
- ۱۵- گزینه ی ۲ پاسخ صحیح است. رأیْتُ (دیدم، یافتم) - الکتَاب (کتاب را) - صَدِيقاً مُخْلِصاً (دوستی با اخلاص) - یُنْعِدُنَا عَنِ الضَّلَالَةِ (از گمراهی دورمان می کند) - یُرشدُنَا الی صراطِ مُسْتَقِیم (به راهی راست هدایتمان می کند).
- ۱۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بَلَّغَتِ (فعل ماضی للغائبة، کسره برای دفع التقاء ساکنین است.) - الطَّبِیَّةُ (فاعل و مرفوع به ضمه) - قِمَّةٌ (مفعولٌ فیه و منصوب با فتحه) - أَحَدٍ (مضاف الیه و مجرور با کسره) - التَّلَالِ (مضاف الیه و مجرور با کسره)
رَأَتْ (فعل ماضی للغائبة) - ظَبِیَّةٌ (مفعول و منصوب) - أُخْرَى (اسم تفضیل مونث بر وزن فُعْلَى) - هُنَاكَ (ظرف و مبنی بر فتح)
- ۱۷- گزینه ی ۱ پاسخ صحیح است. «المشترکة» صفت برای «لُغَة» و «العربیة» صفت برای «اللُغَة» است.
- ۱۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. جای خالی اول مخصوص فاعل و جای خالی دوم مخصوص مجرور به حرف جر است. فقط باید توجه داشت که «مُستضعفین» به دلیل مضاف بودن نونش را از دست می دهد.

۱۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (خورشید ما مانند موجودات زنده است که به تدریج ضعیف می‌گردد آنگاه می‌میرد) چون «شمس» و یا «الموجودات» معرفه است بنابراین «تضعف» نمی‌تواند نعت آن باشد ۱- افتخار ما پیروی کردن از مذهبی است که برای محقق ساختن اهداف قرآن سعی می‌کند (یسعی: نعت ل «مذهب») ۲- رسیدن به پیشرفت: امر شاقی است که مستلزم کوشش بسیار است (یستلزم: نعت ل «امر») ۴- محمد نیست جز رسولی که پیش از او رسولان بوده‌اند (قد خلت: نعت ل «رسول»)

۲۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (پادشاهی بود رقیق‌القلب و اموال او بسیار بود) رقیق: خبر کان، اموال: جمله معطوف
۱- جمال به جامه‌هایی نیست که ما را زینت می‌دهند (تزیننا جمله نعتیه)
۳- نزدیک پنجره‌ای نشستم که پرندگان در برابر آن می‌خوانند (تغرّد جمله نعتیه)
۴- این لحظه لحظه پیروزی است که انتظار آن را می‌کشیم (التي نعت اللحظة)

۲۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. صیادی: مفعول و منصوب بالياء و مضاف. الحيوانات: مضاف‌الیه و مجرور. اما در سه گزینه دیگر «العلماء» برای «عباد» و جمله «لا يعجبها احد» برای «فكرة» و «المقدس» برای «المكان» صفت یا نعت می‌باشند.

۲۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. لا تجزی (فعل مضارع و نعت (جمله و صفت) و جمله فعلیه و منعوته: يوماً و نکره الجملات بعد النکرات نعت)

۲۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (اثر: فعل ماض، الجملة فعلية و نعت، الجملات بعد النکرات، نعت اوصفة)

۲۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

(۱) «مسلمو» «المظلومين» در گزینه ۱ درست است.

(۲) «مختلفة» صفت مناسب برای «مناطق» است، زیرا جمع غیر عاقل است.

(۳) «المجتهدين» صفت مناسب برای «طلاب» است زیرا این کلمه مفعول و منصوب است.

۲۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. يدافع، چون فاعل ان اسم ظاهر است احتیاج به ضمیر فاعلی ندارد - فلسطین: مجرور با فتحه چون ممنوع من الصرف است - وطنهم (وطن: مضاف است و ال نمی‌پذیرد) - الاسلامی (صفت و از نظر جنس مذکر است و تابع موصوف «وطن»)

۲۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تحببن: جمله‌ی وصفیه می‌باشد زیرا یک اسم نکره (طالبه) را توصیف کرده است. ۲- قرآنیه (ص: قرانیه، صفت و منصوب تابع موصوف «آیات» که مفعول و منصوب کسره است) ۳- المشترك (ص: المشترك، صفت برای «لغه») ۴- نافع (ص: نافع، صفت برای «کتب» که جمع غیرعاقل می‌باشد بصورت مفرد مونث می‌آید.)

۲۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه ۲، صفتی وجود ندارد. ۱- لاینفد: جمله‌ی وصفیه چون اسم نکره «کنز» را وصف کرده است. ۳- الاسلامیه: نعت و منصوب بالتبعیه و منعوته: عقیده ۴- المجدین: نعت و منصوب بالياء بالتبعیه من الموصوف: الفلاحین.

۲۸- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. ۱- مدرسه سودمند (النافعة: سودمند، صفت برای «کتاب» می‌باشد نه «المدرسة») ۳- سودمندی کتاب‌های مدرسه («النافعة» صفت است برای مدرسه و نه مصدر و مضاف) هدایت می‌کند (ساعد، کمک کرد) ۴- کتاب‌ها در مدرسه مفید است («النافعة» صفت است برای کتاب نه خبر، و خبر جمله «تساعدنا» می‌باشد)

۲۹- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. ۱- دو دانش‌آموز فربه، معرفه! (تلمیذین سمینین: دو دانش‌آموز فربه‌ی، نکره) نگاه کردم (نظر: نگاه کرد، شاهد: مشاهده کرد) زیادی نکره! (الکثیر: معرفه) ۲- دو دانش‌آموز فربه (توضیح گزینه‌ی ۱) غذا خوردن زیاد ... : زیاد قید است برای غذا خوردن در حالی که در جمله عربی زیاد (الکثیر) صفت است برای غذا: (الطعام). ۳- دو دانش‌آموز چاق (توضیح گزینه‌ی ۱) کلمه «الکثیر» در ترجمه فارسی لحاظ نشده.

۳۰- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. ۱- نعت و مرفوع بالتبعیه (ص: خبر مفرد و مرفوع) ۲- مجرور بالتبعیه (ص: منصوب بالتبعیه من منعوته «قرون») ۴- مشتق و صفة مشبهة (ص: جامد) منقوص (ص: صحیح‌الآخر زیرا حرف قبل از ی مکسور نیست)

۳۱- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. ۲- معلمین: (ص: معلمی، اسم جمع مذکر سالم هنگام مضاف بودن نون آن حذف می‌شود) ۳- المختلف (ص: المختلفه، صفت برای جمع غیر عاقل المناطق مفرد مونث می‌آید) ۴- الکثیر (ص: الکثیره، صفت برای اشجار است).

۳۲- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. ۱- مظلومین (ص: مظلومی، نون جمع مذکر سالم هنگام مضاف واقع شدن حذف می‌شود) ۲- الاحسن (ص: احسن، مضاف ال نمی‌گیرد) مساعده (ص: مضاف تنوین نمی‌گیرد) ۳- والدینا (ص: والدینا نون مثنی هنگام مضاف بودن حذف می‌شود)

۳۳- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. ۱- الاخضر (ص: الخضراء، صفت برای اشجار که جمع غیر عاقل است و مفرد مونث می‌آید) ۲- الجمیل (ص: الجمیله، صفت برای «الحيوانات» که جمع غیرعاقل است، مفرد مونث می‌شود) ۴- المشاکلی (ص: مشاکلی، بدون ال می‌آید زیرا مضاف است)

۳۴- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. الثالث از اعداد ترتیبی و صفت می‌باشد لذا از لحاظ معرفه و نکره بودن و تعداد و جنس و اعراب از موصوف خود «الامام» تبعیت می‌کند.

۳۵- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. رواة: راویان یا جمع تکسیر علی وزن فُعَلَه (مفرد: راوی) ۱- المسلم (مفرد! ص: المسلمون، صفت برای «شبان: جوانان») ۲- مقدس (مذکر! ص: مقدسه مونث، نعت ل «ارض: مونث») ۳- العلمی (ص: العلمیه نعت و مونث بالتبعیه لمنعوته «مقاله»)

۳۶- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. معلمان دوستان مخلصی هستند، لذا ما را از گمراهی دور می‌کنند و به حق هدایت‌مان می‌کنند.

۳۷- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. اخوان: مفعول به، یجذون: جمله‌ی حالیه و منصوب محلا و صاحب الحال اخوان. ۱- لغة: مفعول به و موصوف و حیه صفة مفرد و تتلذذ جمله وصفیه ۲- صوتاً مفعول به و موصوف یُشبه جمله وصفیه و منصوب محلا بالتبعیه من موصوفه «صوتا» ۳- نداءً مفعول به و موصوف، ینادی صفة و منصوب محلا

۳۸- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. ۱- الطلاب الناجحین المدرسه (ص: طلاب المدرسه الناجحین، دانش آموزان موفق مدرسه) که در این گونه ترکیب‌ها در فارسی: موصوف + صفت + مضاف الیه می‌آید در حالی که این ترکیب در عربی متفاوت است: موصوف + مضاف الیه + صفت می‌آید. ۲- طالبات ناجحات المدرسه (توضیحات گزینه‌ی ۱) = طالبات المدرسه الناجحات ۴- طلاب المدرسه الناجحون (ص: طلاب المدرسه الناجحین، الناجحین: صفة و منصوب بالتبعیه من الموصوف: طلاب)

۳۹- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. صَفَّين (ص: صَفَّی، در اسم مثنی هنگام مضاف شدن «نون» حذف می‌گردد)

۴۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. ۱- تکتب (ص: یکتب، مرجعه «طالباً») ۳- اکرم (ص: الاکرم، نعت و معرفة بالتبعیه بالمنعوت «الرسول») ۴- المختلفه نعت و یاتی مفرداً مونثاً لان المنعوت «المناطق»، جمیع غیر عاقل - الجمیل (ص: الجمیلة خواه آن را نعت برای «غابات» بدانیم یا برای «بلاد» چون هر دو جمع غیر عاقل هستند، صفت آن‌ها مونث می‌آید)

۴۱- گزینه‌ی ۱ پاسخ درست است. المشترکین (ص: المشترکه، زیرا با توجه به معنی صفت برای لغه است نه المسلمین!)

۴۲- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

۱ - اَثَرَ جمله وصفیه است که صیغه آن باید با موصوف (آیات) تطبیق کند (ص: اَثَرَتْ). ۳ - حَسَن صفت مفرد، و چون موصوف آن (اعمال) جمع غیر عاقل است، مفرد مونث بکار می‌رود، (ص: حسنه). ۴ - فصیح نعت مفرد برای لغه (ص: فصیحه).

۴۳- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. ۱- الطالبات (ص: طالبات، مضاف ال نمی‌پذیرد) ۲- والدینکم (ص: والدیکم، والدی: اسم مثنی و مضاف است که در حالت اضافه نون آن حذف می‌شود) ۴- الاحسن (ص: احسن: مضاف بدون ال می‌آید)

۴۴- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. «الکریم، جمیله، تَجَلَّبُ جمله وصفیه و الکبیر هر چهار تا صفت است.»

۴۵- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. (به دنبال کتاب مفیدی گشتم که مارا به طریق خبر هدایت کند) جمله «یرشدنا» نعت است برای «کتاب» اما در گزینه ۱ «المجتهدات» نعت مفرد است و در گزینه ۲ اصلاً نعت وجود ندارد و در گزینه ۳ «وانت...» جمله حالیه است.

۴۶- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. «به دنبال دوستی می‌گردم که» (۱) وسایل موفقیت و پیروزی را برایم فراهم کند. (۲) دائماً به دنیا با بدبینی و اضطراب نگاه کند. (۳) مرا در زمانهای غفلت به یاد خدا هوشیار کند. (۴) از گمراهی دورم کند و به رشد نزدیکم کند.

۴۷- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. ۲ - مسلمون (مضاف، حذف نون، ص: مسلمو) السبیل (مضاف بدون ال، ص: سبیل) ۳ - المشترک (ص: المشترکه، نعت برای «لغه») هو (ص: هی) العربی (ص: العربیة، صفت برای اللغة) ۴- الصالحون (ص: الصالحین، نعت برای عباد و مجرور بالياء) الواسع (ص: الواسعه، نعت برای الارض که مونث معنوی است)

۴۸- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. ذو (ص: ذی، تابع «ظبی» و مجرور) الجمیلة (ص: جمیله، صفت است برای «قرون» که نکره است نه معرفه)

- ۴۹- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. (تاسع و عاشر عدد ترتیبی هستند نه اصل! ص: نهم، دهم)
- ۵۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. ۱- ساکنین (ص: ساکنی). ۳- التعلیم (ص: تعلیم). ۴- الصاحب (ص: صاحب) ← مضاف «ال» نمی‌گیرد و اگر جمع سالم مذکر باشد، «نونش» حذف می‌شود.
- ۵۱- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. ۲- آخر (ص: آخری، نعت برای «مرة» که نکره می‌باشد). ۳- کبیر (ص: الکبیر، نعت برای «أخ» که معرفه است) - صغیرة (ص: صغیر). ۴- الأفضل (ص: الفضلی، نعت برای الطالبة).
- ۵۲- گزینه‌ی ۲ صحیح است. «طاهراً - الصغار» نعت مفرد، و «كان مدرسة الرسول» و «يسرّعُ اليه ...» که معنای آن متضمن «که» می‌باشد جمله نعتیه یا صفیه است.
- ۵۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در این جمله (گزینه‌ی ۱) «الحقيرة» صفت «بيت» است ولی از نظر جنس با آن مطابقت ندارد یادآوری می‌شود که «دار» مونث و «بيت» مذکر است. «العظيم» صفت «قائد» و «العظيمة» صفت «الثورة» است.
- ۵۴- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. «اسلوب الحياة» ترکیب اضافی بوده و مضاف است. در گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴ موصوف است برای جملات و صفیه بعد خود.
- ۵۵- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. شکل درست ترکیبات: ۱- «الأيام الجميلة» ۲- آیات... أثرٌ فی قلبی ۳- طريق المزرعة فلاحی القرية.
- ۵۶- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. «الطلاب»: جمع مذکر و مرفوع است و صفت آن هم باید همین ویژگی‌ها را داشته باشد. «الدرجات»: جمع غیرعقل بوده و صفت مفرد مونث برایش آورده می‌شود.
- ۵۷- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. «زندگی روزانه‌ی ما» ترکیب «اسم + صفت + مضاف‌الیه» است که در عربی مضاف‌الیه پیش از صفت آورده می‌شود. ← «حياتنا اليومية».
- ۵۸- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. هر دو عدد نقش صفت را دارند. «الثانی» که مذکر است، نمی‌تواند صفت مناسبی برای موصوف مونث «القراء» باشد.
- ۵۹- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در ساختار «اسم + صفت + مضاف‌الیه» در زبان عربی، مضاف‌الیه بر صفت مقدم می‌شود. یعنی «معلماتنا المُجَدَّات» صحیح است.
- ۶۰- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. مثنی و جمع مذکر سالم اگر مضاف واقع شوند، حرف «ن» از آخر آن‌ها حذف می‌شود مانند: أبواي (أبوان + ی) و طالبا العلم (طالبان + العلم) و طالبتا المال (طالبتان + المال). ولی در گزینه‌ی (۱) این نکته رعایت نشده است (صحیح ← طالبوا المال). در گزینه‌ی (۲) موصوف و صفت وجود دارد و نیازی به حذف «ن» نیست.
- ۶۱- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. جمله و صفیه برای توصیف اسم نکره می‌آید که تنها در گزینه ۴ این ساختار رعایت شده است: (رجالٌ + قُضُوا)

۶۲- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. الأفضلُ لنا (برای ما بهتر است) - أن نواجهَه (که روبرو شویم) - الحقائق المَرَّة (حقیقت‌های تلخ) - لا نحزَنَ (و اندوهیگن نشویم) - مصاعب (سختی‌ها)

۶۳- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. جمله وصفیه به توصیف اسم نکره می‌پردازد. در گزینه‌ی ۲ «يَدْعُو...» و در گزینه‌ی ۳ «يَلْهَثُ...» جمله حالیه هستند برای اسم‌های معرفه‌ی «النَّبِيُّ» و «الكلب». در گزینه‌ی (۴) «لَمْ يَشَاهِد...» جمله وصفیه است برای «تلميذ»

۶۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. «قلادة أجمل» (گزینه‌ی ۱) «الاضواء الملوّنة» (گزینه‌ی ۲) و «عِرْقٌ يَنْبُضُ» (گزینه‌ی ۴) ترکیب وصفی‌اند.

۶۵- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

۱- «نمودجان» مضاف است و باید حرف نون آن حذف شود (نمودجا)

۲- «اکثر» غیرمنصرف است و نمی‌تواند تنوین بگیرد.

۳- «کثیر» صفت «کلمات» بوده و باید به تبعیت از آن معرفه شود (الکثیرة)

۶۶- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. جمله‌ی وصفیه برای توصیف اسم نکره آورده می‌شود، در حالی‌که در گزینه‌ی ۴ اسم نکره‌ای وجود ندارد و «يَبْشُرُونِي...» جمله‌ی حالیه است. در گزینه‌های دیگر:

۱- مکتبةٌ + کُتُبها قِيَمَةٌ ۲- معلّمٌ + يُعلِّمُنِي... ۳- مُكتَشَفٌ + أُحَدِّثُ...

۶۷- گزینه‌ی ۱ صحیح است. ذهب (ص: ذهبت) - لکنهما (ص: لکنهنّ) - وجدا (ص: وجدنّ) - يطلبون (ص: يطلبن) = يطلبنها).

۶۸- گزینه‌ی ۳ صحیح است.

۱- برای ما (لکلّ منّا: برای هر یک از ما)

۲- برای همه‌ی ما (← توضیحات گزینه‌ی ۱)

۴- برای ما (← توضیحات گزینه‌ی ۱) - خوب است (الأفضل، اسم تفضیل لاصفة مشبه)

۶۹- گزینه‌ی ۴ صحیح است.

۱- منقوص (ص: صحیح‌الآخر) - ممنوع من الصرف (ص: منصرف)

۲- نکره (ص: معرف بالاضافة) - مرفوع بالواو (ص: مرفوع بالضمّة)

۳- مضاف الیه و مجرور (ص: نعت و مجرور بالتبعیة)

۷۰- گزینه‌ی ۴ صحیح است. (جمله «ساعدتنا» خبر است برای «أنت») اما در گزینه‌ی دیگر: «لن یهملن» برای «طالبات»، «الصحيح» برای «تعلیم» و «الدرسیّة» برای مشاکل، نعت می‌باشند.

۷۱- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. «أثرت فی قلبی» در گزینه‌ی ۳ به توصیف اسم نکره‌ی «آیات» پرداخته. بنابراین جمله، وصفیه است. «وصلنا» در گزینه‌ی ۱ و «یجتهدن» در گزینه‌ی ۴ خبر هستند. «تَحَمَّلْتها.....» در گزینه‌ی ۲ جمله‌ی صله است

۷۲- گزینه‌ی ۲ صحیح است.

- ۱- آیات بسیار («آیات کثیرة» نكرة است) - تأثیر می‌گذاشت («اُثرت» مضارع بعد از «کان» نیست تا معادل ماضی استمراری فارسی شود).
- ۳- آیات بسیار (← توضیحات گزینه‌ی ۱)
- ۴- و بر دلم..... (جمله‌ی اُثرت.....) و صفیه یا حالیه است که باید همراه «که» باشد.

۷۳- گزینه‌ی ۲ صحیح است.

- ۱- دانشکده‌ها (جامعة: دانشگاه) - طالبان علم («طالبات» نكرة است نه معرفه) - اخلاق (ص: اخلاقی)
- ۳- جامعه (جامعة: دانشگاه) - دانش‌آموزان («طالبات» نكرة است) - پای‌بند (در اینجا جمله کامل می‌شود و نیاز به رابط «هستند» دارد)
- ۴- جوامع (جامعة: دانشگاه) - دانش‌آموزان پای‌بند (← توضیحات گزینه‌ی ۳) - مدافع ما (در عبارت عربی وجود ندارد).

۷۴- گزینه‌ی ۳ صحیح است. (کتاب‌ها بهترین دوستی هستند که ما را بسمت حقایق ارشاد می‌کنند). «یرشدنا...» به توصیف اسم نکره‌ی «صدیق» پرداخته و جمله وصفیه است.

۷۵- گزینه‌ی ۱ صحیح است. «مفیده» نعت مفرد است. اما در سه گزینه‌ی دیگر جملات: يعمل، لیس.....، خلقه سیئی که معنای آن همراه «که» است و موصوف آنها نکره، همگی جمله‌ی نعت هستند.

۷۶- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. عبارت «تبنی...» به توصیف اسم نکره «مهندسه» می‌پردازد، بنابراین جمله‌ی وصفیه است. در گزینه‌ی (۱) «یُسَبِّبُ» خبر بوده و در گزینه‌ی (۲) «یظالعون» جمله‌ی حالیه است.

۷۷- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. جمله‌ی «تسقط اوراقها...» اسم نکره‌ی «اشجار» را توصیف می‌کند، لذا جمله‌ی وصفیه است.

۷۸- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی لغت به لغت درستی گزینه‌ی ۲ را بیان می‌کند.
وَصَلَ الطَّيِّبُ (رسید پزشک) إِلَى هَذِهِ النَّتِیْجَةِ (به این نتیجه) أَنْ تَنَاوَلَ الْعَسَلَ (که خوردن عسل) ضَرُورِيٌّ (ضروری است) لِعِلَاجِ (برای درمان) مَرَضِيٍّ الصَّعْبِ (بیماری سخت من)

۷۹- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی لغت به لغت درستی گزینه‌ی ۳ را بیان می‌کند.
هَذَا الْاِخْوَانِ الْكَبِيرَانِ (این دو برادر بزرگ) تَفَسَّحَا (جا باز کردند) فِي مَكَانِهِمَا (در جای خودشان) لِاِخْتِمَا الصَّغِيرَةِ (برای خواهر کوچکشان) ثُمَّ لَعَبُوا مَعًا (سپس با هم بازی کردند)

۸۰- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. خطای ۱- تزینوا (زیور بشوید!) «ماضی باب تفعل لازم ترجمه می‌شود.» - انفسکم (مخاطب مفرد است نه جمع!). خطای ۲- زینى (مخاطب مذکر است نه مؤنث) - مصباح الحسنة (مفرد). خطای ۳- تزین (توضیحات گزینه‌ی ۱) - الحسنة (مفرد!)
زین (امر باب افعال متعدی ترجمه می‌شود: زینت کن) نفسک (خودت را) بجمال (با زیبایی) مصابیح الحسنات (چراغ‌های اعمال خوب)
با ترجمه‌ی لغت به لغت درستی گزینه‌ی ۴ معلوم است.

۸۱- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. قمر السماء الجمیل: در ترکیب وصفی و اضافی، صفت بعد از مضاف‌الیه می‌آید.

۸۲- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. (واجباتکم (تکالیف درسی‌تان) ← حذف گزینه‌ی ۴ (وظایف درسی) - (طلبت (خواسته شده) حذف گزینه‌های ۱ و ۲ (خواسته بودیم، خواسته‌ایم) - القیام (پرداختن و انجام دادن یا پیردازید، انجام دهید) حذف گزینه‌ی ۳ ← (می‌پرداختید) ترجمه‌ی لغت به لغت درستی گزینه‌ی ۲ را معلوم می‌کند:
(علیکم القیام: بر شماست انجام دادن) بواجباتکم الدراسیة (تکالیف درسی‌تان) الّتی (که) طلبت منکم (خواسته شده از شما) طول السّنة (در طول سال)

۸۳- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. اشتباهات سایر گزینه‌ها عبارتند از:

۱) دنیا را («دنیا» در عبارت عربی مفعول بی‌واسطه نیست) - می‌بیند («نظر»: نگاه کرد) - بسر برده است (عاش: به سر می‌برد، جواب شرط مضارع اخباری ترجمه می‌شود). ۳) نظر کرده است (ینظر، مضارع) - زیسته است ← توضیحات گزینه ۱، بسربرده است. ۴) زندگی را ادامه می‌دهد (معادل أدق برای «عاش» نیست).
با ترجمه‌ی لغت به لغت درستی گزینه‌ی ۲ معلوم است:

(مَنْ یَنْظُرُ إِلَى الدُّنْيَا (هرکس نگاه کند به دنیا) بَتَشَاوُمٍ (با بدبینی) عَاشَ قَلْبًا (زندگی می‌کند مضطرب) و حَزِينًا (و اندوهگین) دَائِمًا (همواره)

۸۴- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی لغت به لغت گزینه‌ی ۲ درستی آن را معلوم می‌کند:

لَا تَعَاشِرُوا (معاشرت مکن) مَنْ يُرِيدُ (با کسی که می‌خواهد) صِدَاقَتِكَ (دوستی تو را) لِلْوَصُولِ (برای رسیدن) إِلَى الْمَنَاصِبِ الدُّنْيَوِيَّةِ (به مقام‌های دنیوی).
اشتباهات سایر گزینه‌ها:

۱) الصداقة (ضمیر «تو» در تعریب لحاظ نشده) - المنصب (مفرد، مقامها، جمع) - دنیوی (ص: الدنیویة، حتی اگر نعت برای «المنصب» بود الف و لام می‌خواست!) ۳) لا یجب أن تعاشر (: نباید معاشرت کنی! معادل أدق برای «معاشرت مکن» نیست) - طلب (ماضی است (می‌خواهد: مضارع!)) - صدیقة (: دوست!) - المنصب الدنیوی ← توضیحات گزینه‌ی ۱)

۸۵- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. یهجرنا (: از ما دوری کند! دوری کنیم: نهجر، نترک) - الی هدف («هدف» در عبارت فارسی معرّفه است نه نکره، ص: الهداف).

۸۶- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. «یرشده: نعت جمله فعلیة، و منعوتة: حکیم و نکره». در گزینه‌های دیگر «المتلون، الذی» نعت مفرد و «فرحة» حال مفرد می‌باشند.

۸۷- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. اشتباهات سایر گزینه‌ها عبارتند از:

(۲) من باب تفعّل (ص: من باب تفعیل). (۳) مشتق و صفة مشبهة (ص: جامد). (۴) من باب تفعیل (ص: من باب افعال) - لازم (ص: متعدّ)

۸۸- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. با در نظر گرفتن معنای عبارت (خداوند رحمان به رحم کنندگان رحم می‌کند). عبارت گزینه‌ی ۴ بر خلاف سه گزینه دیگر، بی‌مناسبت می‌نماید: همانا خداوند به هر کس بخواهد بی‌حساب روزی می‌دهد و او تواناست!

(۱) بر ما لازم است که به مستضعفان و ستم‌دیدگان در جهان کمک کنیم.
(۲) مؤمنان در کارهای خیر بر یک‌دیگر پیشی می‌گیرند.
(۳) از وظایف مومن است که به دیگران در مشکلاتشان کمک کند.

۸۹- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. الحسنات: مفعول‌به، السيئات: مجرور بحرف الجر. اما در سه گزینه‌ی دیگر «ما شاهدت، الإنسانية، الكثيرة التي» نعت می‌باشند.

۹۰- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. (مطیباً: حال مفرد و منصوب) ۲- كثيرة (نعت مفرد و منصوب بالتبعية لمنعوته: اسماً) ۳ و ۴ - مارايت و يضر (جملة وصفية و منصوب محلاً بالتبعية للمنعوت: كتاباً و علماً)

۹۱- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. اگر عدد به همراه معدود و پس از آن استفاده شود، صفت آن محسوب می‌شود.

۹۲- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. شرط اولیه‌ی وجود جمله‌ی وصفیه، حضور یک اسم نکره است. در گزینه‌ی ۳، هیچ اسم نکره‌ای وجود ندارد. اما در سایر گزینه‌ها به ترتیب «قد ملئت، قد غرست، لا يكتسبان» جمله‌ی وصفیه هستند برای اسم‌های نکره‌ی «أرضاً، شارع و كنزان»

۹۳- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. دقت شود که «راه رفتن آرام آهو» و «نور نقره‌ای ماه» دارای ساخت «اسم + صفت + مضاف‌الیه» هستند که در عربی «مضاف‌الیه» میان اسم و صفت می‌آید. (مشی الطّبی الهادی - أشعة القمر الفضیة)

۹۴- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی (۱) هیچ وصفی وجود ندارد. اما در سایر گزینه‌ها به ترتیب «کائث...»، «ما سمعتها...» و «تملاً...» جمله‌ی وصفیه است برای اسم‌های نکره‌ی «سیارة، موضوعاً و یوم».

۹۵- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

۱- مثنی (ص: جمع تکسیر) - معرف بآل (ص: معرفّ بالإضافة)

۲- للمخاطبة (ص: للمخاطب)

۴- للغائبة (ص: للمخاطب) - مجرد ثلاثی (ص: مزید ثلاثی من باب افعال)

۹۶- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.

۲- مشتق و صفة مشبهة (ص: جامد) - ممنوع من الصرف (ص: منصرف)

۳- معرفّ بالإضافة (ص: نكرة)

۴- جامد (ص: مشتق و اسم تفضیل) - مجرور (ص: مجرور تقدیراً)

۹۷- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. الأجل الحیوانات (ص: أجمال الحیوانات، زیرا مضاف «أل» نمی‌گیرد.)

۹۸- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. «مدت سه روز در جنگلی ماندم و درختان آن زیبا بود». از معنای عبارت پی می‌بریم که هیچ نوع صفتی در آن وجود ندارد، اما نعت‌ها در گزینه‌های دیگر عبارت‌اند از: ۱- جمله‌ی فعلیه «یمكن...» توصیف اسم نکره‌ی «حکیماً» را کرده است. ۲- جمله‌ی اسمیه «فیه مشاهد...» توصیف اسم نکره‌ی «کتاباً» را کرده است. ۴- «المخضرة» توصیف منعوت «أشجار» را نموده است.

۹۹- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. کشور ایران جنگل‌های وسیع فراوانی دارد که در آن‌ها انواع حیوانات و درختان وجود دارد. جمله‌ی «فیها أنواع...» چون به وسیله‌ی «که» به «غابات» مربوط شده و «غابات» نکره است، جمله وصفیه می‌باشد. ۱- با استادم همیشه صحبت می‌کنم در حالی که او مرا در زندگی ارشاد می‌کند، «هو یرشدنی» جمله‌ی حالیه است. ۲- اهل کتاب همان کسانی هستند که به آن‌چه خدا بر آن‌ها به واسطه‌ی پیامبرانش نازل کرده ایمان آوردند. جمله‌ی «آمنوا» صله است برای «الذین». ۳- به کتاب‌خانه رفتم برای این‌که کتاب‌های علمی را خریداری کنم در حالی که در آن‌جا انواع کتاب‌ها وجود داشت. «قد کانت...» جمله‌ی حالیه است.

۱۰۰- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. ۲) هو الذی یستفید (با توجه به ترجمه‌ی «بهره می‌برد»: خطا می‌باشد) - یزول (معادل صحیح برای «تمام شدنی نیست» نمی‌باشد) - ۳) الانسان قانع (ترکیب وصفی است و یکی از خصوصیات موصوف و صفت تبعیت آن دو در معرفه و نکره بودن است) - حین (در ترجمه‌ی فارسی چنین کلمه‌ای وجود ندارد.) - الکنز («گنجی» در عبارت فارسی نکره است نه معرفه!) - الذی (نیازی به این کلمه نیست زیرا کلمه‌ی «الکنز» نکره است و جمله‌ی بعد از آن نعت - جمله‌ی وصفیه است - که در ترجمه‌ی آن لفظ «که» وجود دارد) - ۴) الکنز (توضیحات گزینه‌ی ۳) - الذی (توضیحات گزینه‌ی ۳) - لا یزول (توضیحات گزینه‌ی ۲).

۱۰۱- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. ۱) الأفضلی (ص: الأفضلی، نعت و مرفوع بالتبعیة) - إنسان (ص: إنسان، علتی برای حذف تنوین نیست.) - ۲) مواجَهَةٌ (ص: مواجَهَةٌ، مضاف است) - بالتفاوُل (ص: التَّفَاوُل، مصدر باب تفاعل) - ۴) الأفضلی (ص: الأفضلی) - مواجَهَةٌ (مواجَهَةٌ: مصدر باب مفاعلة) - المَرَّة (ص: المَرَّة به معنای تلخ، و «المَرَّة» به معنای دفعه، بار)

۱۰۲- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. «النشیطون» نعت است برای «موظفون» و باید به تبعیت از آن مرفوع و معرفه بیاید و این فقط در گزینه‌ی ۳ لحاظ شده است.

۱۰۳- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. ۱) بین کلام صدیقی وجیزه (با توجه به ترجمه «از میان سخنان مختصر و مفید دوستم» این گزینه مناسب نیست) - کنت قد فطنت «پی برده بودم» - ۲) من بین اقوال الصدیق وجیزه (توضیحات گزینه‌ی ۱) - کنت قد فطنت (توضیحات گزینه‌ی ۱) ۴) خلال الاقوال الوجیزه لصدیقی (توضیحات گزینه‌ی ۱) - أفطن: «پی می‌برم» لسرّها («صدیقی» مذكر بوده و ضمیر «ها» خطا می‌باشد).

۱۰۴- گزینہ ۳ پاسخ صحیح است. ۱) مبتدا و مرفوع (ص: ظرف و منصوب) - اسمیة (ص: فعلیہ) ۲) مذکر (ص: مونث) - جامد (ص: مشتق و صفة مشبہة) - ممنوع من الصرف (ص: منصرف) ۴) مشتق و صفة مشبہة (ص: جامد) - معرف بالاضافہ (ص: نكرة)